

PREDSTAVITVENI ZBORNIK UNIVERZITETNEGA DVOIDISCIPLINARNEGA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA *POLONISTIKA*

1. PODATKI O ŠTUDIJSKEM PROGRAMU

1. 1 Prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski program *Polonistika* traja 3 leta, obsega 90 ECTS od skupnih 180 ECTS dvodisciplinarne povezave. Prva stopnja ne predvideva usmeritev.

1. 2 Strokovni naslov diplomanta je diplomirani/-a polonist/ka (UN) in ..., okrajšano dipl. polon. (UN) in ...

2. TEMELJNI CILJI PROGRAMA IN SPLOŠNE KOMPETENCE, KI SE PRIDOBIMO S PROGRAMOM

Prvostopenjski program *Polonistika* daje diplomantom/diplomantkam zmožnosti medkulturnega jezikovnega posredovanja, zagotavlja jim znanja, ki po uveljavljenih mednarodnih standardih veljajo kot temeljna za profil diplomiranega/ne polonista/ke in ga/jo usposablja za funkcionalno uporabo znanj s področja poljskega jezika, književnosti, kulture, zgodovine in njune vloge v srednjeevropskem prostoru, v različnih panogah na trgu dela, obenem mu zagotavlja teoretične in strokovne osnove za učinkovito in sistematično reševanje konkretnih strokovnih problemov ter ga uvajajo v osnove raziskovanja. Pridobljeno znanje diplomant lahko pogloblja na drugi stopnji študija. Diplomant/ka polonistike si pridobi kompetence za neposredno zaposlitev na najširšem področju delovanja javnega sektorja ter v javnih in zasebnih podjetjih.

3. POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA

V prvostopenjski univerzitetni študijski program *Polonistika* se lahko vpiše:

- kdor je opravil splošno maturo,
- kdor je opravil poklicno maturo in izpit iz enega od maturitetnih predmetov, vendar izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat že opravil pri poklicni maturi,
- kdor je opravil katerikoli štiriletni srednješolski program pred 1.6.1995,
- kdor je uspešno zaključil enakovreden študij v tujini.

V primeru omejitve vpisa bodo kandidati iz prve in druge točke izbrani po merilih, ki jih predvidevata obe stroki, in sicer glede na:

• splošni uspeh pri maturi	40%
• splošni uspeh v 3. in 4. letniku	10%
• uspeh iz tujega jezika v 3. in 4. letniku	30%
• uspeh pri maturi iz tujega jezika	20%

Kandidati iz druge točke bodo izbrani glede na:

• splošni uspeh pri poklicni maturi	40%
• splošni uspeh v 3. in 4. letniku	10%
• uspeh iz tujega jezika v 3. in 4. letniku	30%
• uspeh pri poklicni maturi iz tujega jezika	20%

Kandidati iz tretje točke bodo izbrani glede na:

- splošni uspeh pri zaključnem izpitu 20%
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku 10%
- uspeh iz tujega jezika v 3. in 4. letniku 40%
- uspeh iz tujega jezika pri zaključnem izpitu 30%

4. MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJ IN SPRETNOSTI, PRIDOBLJENIH PRED VPISOM V PROGRAM

Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program, okvirno ureja Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, ki ga je sprejel Senat Univerze v Ljubljani 29.05.2007 in je dostopen na spletnih straneh univerze

([http://www.uni-](http://www.uni-lj.si/o_univerzi_v_ljubljani/statut_in_pravilniki/pravilnik_o_postopku_in_merilih_za_priznavanje_neformalno_pridobljenega_znanja_in_spretnosti.aspx)

[lj.si/o_univerzi_v_ljubljani/statut_in_pravilniki/pravilnik_o_postopku_in_merilih_za_priznavanje_neformalno_pridobljenega_znanja_in_spretnosti.aspx](http://www.uni-lj.si/o_univerzi_v_ljubljani/statut_in_pravilniki/pravilnik_o_postopku_in_merilih_za_priznavanje_neformalno_pridobljenega_znanja_in_spretnosti.aspx)).

V skladu z navedenim pravilnikom se lahko študentom kot opravljena študijska obveznost prizna:

a) predhodno pridobljeno znanje, ki ga kandidat izkaže z listinami, spričevali ali drugimi formalnimi potrdili,

b) objave in druga avtorska dela študentov.

Kandidat mora v ta namen Oddelku predložiti naslednje podatke:

1. za točko a):

- kratko argumentacijo za priznanje dela/znanja kot (del) opravljene študijske obveznosti,
- opis in vrsta pridobljenih znanj (predmetniki, št. ur, št., vrsta in način opravljenih obveznosti idr.),
- predstavitev načina, kraja in časa pridobitve znanj,
- predstavitev trajanja izobraževanja (tudi neformalnega),
- originalne listine oz. druga originalna potrdila na vpogled kot dokazila o pridobljenem znanju.

2. za točko b):

- kratko argumentacijo za priznanje dela/znanja kot (del) opravljene študijske obveznosti,
- kratek opis objave oz. drugega avtorskega dela z navedbo kraja in časa objave,
- originalno objavo oz. drugo avtorsko delo.

Vlogo za priznanje znanja in spretnosti kot opravljeno študijsko obveznost je treba oddati na Oddelku za slavistiko. O priznanju opravljene študijske obveznosti in številom doseženih ECTS, ki se kandidatu priznajo, odloča Odbor za študentska vprašanja pri Komisiji za dodiplomski študij FF na predlog Oddelka za slavistiko.

5. POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU

5.1 Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Za napredovanje v drugi letnik prvostopenjskega dvodisciplinarnega univerzitetnega študijskega programa *Polonistika* mora študent oz. študentka v celoti opraviti vse obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za prvi letnik, v skupnem obsegu 30 ECTS oz. 60 ECTS skupaj s programom druge vpisane discipline.

Za napredovanje v tretji letnik prvostopenjskega študijskega programa mora študent oz. študentka v celoti opraviti vse študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za drugi letnik, v skupnem obsegu 30 ECTS, torej skupaj za prvi in drugi letnik 60 ECTS oz. 60 in 120 skupaj s programom druge vpisane discipline.

5.2 Pogoji za ponavljanje letnika

Študent/ka lahko v času študija enkrat ponavlja letnik, vendar mora za ponavljanje opraviti vsaj polovico študijskih obveznosti (doseči najmanj 15 ECTS) iz letnika, ki ga ponavlja, ter vse obveznosti iz prejšnjih letnikov.

Prav tako mora študent/ka za ponavljanje opraviti obveznosti, ki jih za to predpisuje drug dvodisciplinarni študijski program

6. POGOJI ZA DOKONČANJE ŠTUDIJA

Za dokončanje dvodisciplinarnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

7. PREHODI MED ŠTUDIJSKIMI PROGRAMI

Prehajanje med programi je opredeljeno v skladu s 181.-189. členom Statuta Univerze v Ljubljani in Merili za prehode med študijskimi programi.

Prehodi med programi so mogoči znotraj programov prve stopnje Filozofske fakultete in drugih fakultet skladno z Zakonom o visokem šolstvu in Merili za prehode med študijskimi programi in drugimi predpisi. Študenti, vpisani pred uvedbo novih študijskih programov za pridobitev izobrazbe, ki imajo pravico do ponavljanja in zaradi postopnega uvajanja novih študijskih programov ne morejo ponavljati letnika po programu, v katerega so se vpisali, preidejo v nov program pod enakimi pogoji kot študenti novih programov.

Prehajanje na prvostopenjski dvodisciplinarni univerzitetni študijski program je možno:

- a) iz starega UN študijskega programa v istovrstni prenovljen prvostopenjski bolonjski UN študijski program.**

Kandidat oziroma kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v prvi letnik univerzitetnega dvodisciplinarnega študijskega programa, v katerega se vpisuje; to je možno le v okviru razpoložljivih študijskih mest. Pri tem se smiselno upoštevajo v prejšnjem programu opravljeni izpiti in druge študijske obveznosti ter pridobljene študijske vsebine in kompetence.

O izpolnjevanju pogojev za prehod odloča pooblaščen organ senata FF UL, ki na predlog posameznega oddelka določi kandidatu oz. kandidatki za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti v skupnem obsegu od 10 do 60 KT, ter letnik, v katerega se sme vpisati.

- b) iz prvostopenjskih univerzitetnih študijskih programov:**

Kandidat oziroma kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v prvi letnik univerzitetnega dvodisciplinarnega študijskega programa, v katerega se vpisuje; to je možno le v okviru razpoložljivih študijskih mest. Pri tem se smiselno upoštevajo v prejšnjem programu opravljeni izpiti in druge študijske obveznosti ter pridobljene študijske vsebine in kompetence.

O izpolnjevanju pogojev za prehod odloča pooblaščen organ senata FF UL, ki na predlog posameznega oddelka določi kandidatu oz. kandidatki za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti v skupnem obsegu od 10 do 60 KT, ter letnik, v katerega se sme vpisati.

c) iz prvostopenjskih visokošolskih strokovnih študijskih programov :

Kandidat oziroma kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v prvi letnik univerzitetnega dvodisciplinarnega študijskega programa, v katerega se vpisuje; to je možno le v okviru razpoložljivih študijskih mest. Pri tem se smiselno upoštevajo v prejšnjem programu opravljeni izpiti in druge študijske obveznosti ter pridobljene študijske vsebine in kompetence.

O izpolnjevanju pogojev za prehod odloča pooblaščen organ senata FF UL, ki na predlog posameznega oddelka določi kandidatu oz. kandidatki za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti v skupnem obsegu od 10 do 60 KT, ter letnik, v katerega se sme vpisati.

d) prehod iz enovitega dvopredmetnega pedagoškega programa v prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski program:

Kandidat oz. kandidatka mora za prehod na univerzitetni dvodisciplinarni študijski program prve stopnje izpolnjevati vse pogoje za prehod v višji letnik enovitega pedagoškega dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa, kar je v skladu s 183. členom Statuta UL, ki določa, da je prehod na študij mogoč, če se kandidatu pri vpisu lahko prizna vsaj polovica obveznosti, ki jih je opravil na prvem študijskem programu. Prehod je možen po prvem ali drugem letniku in to le v okviru razpoložljivih študijskih mest.

O možnostih prehoda kandidata odloča pooblaščen organ senata Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ki mora ugotoviti, ali kandidat izpolnjuje pogoje za prehod.

e) Prehodi iz višješolskih študijskih programov: prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski programi ne predvidevajo te možnosti.

8. PODATKI O MOŽNOSTIH IZBIRNIH PREDMETOV IN MOBILNOSTI

Program predvideva strokovne izbirne in splošne izbirne predmete.

- 2. letnik, 1 strokovni izbirni predmet: drugi slovanski jezik, 3 ECTS:
 - bolgarski, češki, hrvaški in srbski, makedonski, ruski, slovaški jezik
- 3. letnik, 1 predmet iz nabora izbirnih strokovnih predmetov ali splošno izbirnih predmetov na UL ali znanj, 3 ECTS
 - Motivi in teme v slovenski književnosti, Uvod v literarno teorijo, Modernizem v poljski književnosti, Stara cerkvena slovanščina, Poglavlja iz frazeologije. Kulturna zgodovina zahodnih Slovanov

Študent ima zaradi mobilnosti možnost v ta študijski program prenesti 10 KT iz obveznih ali izbirnih enot drugega ustreznega primerljivega programa.

Mobilnost študentov zagotavljajo meduniverzitetne, predvsem pa mednarodne pogodbe Erasmus, Ceepus, ki jih je fakulteta sklenila s šestimi poljskimi partnerskimi ustanovami, veliko možnosti za mobilnost daje tudi meddržavna pogodba.

9. KRATKE PREDSTAVITVE POSAMEZNIH PREDMETOV

1. letnik

Uvod v študij poljske književnosti (4 ECTS)

Discipline literarne vede, povezanost z drugimi znanostmi, zlasti s filozofijo, pregled razvojnih stopenj poljske refleksije o književnosti od renesanse naprej, razvojne stopnje od renesančnih, razsvetljenskih, romantičnih, pozitivističnih, modernističnih, do fenomenoloških in strukturalističnih pristopov k interpretaciji literarnih pojavov. Posebnosti poljskega kulturnega življenja v domovini in emigraciji, specifični kulturnozgodovinski pojavi (sarmatizem, mesianizem, valenrodizem).

Poglavja iz starejše poljske književnosti (3 ECTS)

Razvoj literarnih tokov od srednjega veka do konca razsvetljenstva, razvojne stopnje so opredeljene z obravnavo literarnih besedil in njihovega družbenozgodovinskega konteksta. Idejno-estetske in oblikovne razsežnosti dobe so prikazane ob ključnih besedilih srednjeveškega pismenstva, renesanse in razsvetljenstva, obenem pa so postavljene v okvire evropskih tokov. Na ozadju širšega zahodnoevropskega kulturnega okvira so izpeljane idejnoestetske posebnosti poljske književnosti od pismenstva do konca 18. stoletja, ki korespondirajo s specifikami posameznih dob (družbenokulturni model sarmatizma; posebnosti prozodije poljskega jezika v povezavi s tradicionalnim verznim sistemom).

Uvod v študij poljskega jezika (3 ECTS)

Osnovne razvojne stopnje poljskega knjižnega jezika in oblikovanje kodifikacije knjižnega jezika. Mesto poljskega jezika med slovanskimi jeziki. Stratifikacija sodobnega poljskega jezika. Kratak pregled razvoja poljskega jezikoslovja.

Fonetika in fonologija poljskega jezika (4 ECTS)

Opredelitev fonetike in fonologije, izhodišča in aspekti fonetičnih analiz. Zakonitosti glasoslovnega sistema poljskega jezika, fonološka in fonetična analiza samoglasnikov in soglasnikov. Delitev glasov. Kategorija mehkosti in trdosti poljskih soglasnikov; naglas. Primerjava poljskega in slovenskega glasoslovnega sistema. Fonološke lastnosti poljščine. Diahroni pregled oblik.

Oblikoslovje poljskega jezika I (4 ECTS)

Položaj morfologije v jezikovni strukturi. Razmerje med fleksijo in besedotvorjem, predstavitev osnov morfematike in vrst morfemov (korenski, slovnični, besedotvorni), slovničnih kategorij, besednih vrst in razvrstitvenih meril. Pregled besednih vrst in njihovih slovničnih kategorij. Pregled pregibnih besednih vrst.

Lektorske vaje I – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje (8 ECTS)

Leksika: obdelava osnovnih tem, razvijanje zmožnosti najosnovnejše komunikacije v konkretnih, vsakodnevnih govornih položajih, prepoznavanje in uporaba osnovnih komunikacijskih vzorcev ter specifična neverbalne komunikacije v poljščini, razumevanje zapisanih in govornih avtentičnih besedil in tvorjenje enostavnih pisnih in govornih besedil, spoznavanje najsplošnejše frazeološke strukture sporazumevalnega jezika in osnovnih načel poljskega pravopisa. Slovnica: osnove poljske slovnice: sklanjatev samostalnikov, zaimkov in pridevnikov v ednini in množini, stopnjevanje pridevnikov in prislovov, spreganje glagolov v sedanjem, preteklem in prihodnjem času, glagolski vid, modalni glagoli, velelnik, števnik.

Uvod v študij slavistike (3 ECTS)

Pojem diahronije, genetska klasifikacija jezikov, praslovanska etnogeneza, problem pradomovine in jezikoslovna periodizacija praslovanščine. Zgodovina znanstvene slavistike in slavistični znanstveni priročniki (po tipih), razvoj praslovanskega glasovnega sestava s primerjalnega, tipološkega in arealnega vidika. Odrazi praslovanskih prozodičnih značilnosti v zahodnoslovanskih jezikih, praslovanske oblikoslovne kategorije in vrste imenskega, zaimenskega in glagolskega pregibanja ter tipologija nadaljnega razvoja v slovanskih jezikih s posebnim poudarkom na zahodnoslovanskih.

2. letnik

Poljska književnost do modernizma I (4 ECTS)

Razvoj literarnih tokov od konca 18. stol. do konca realizma (pozitivizma), razvojne stopnje so opredeljene z obravnavo literarnih besedil in njihovega družbenozgodovinskega konteksta. Idejno-estetske in oblikovne razsežnosti dobe so prikazane ob ključnih besedilih romantične dobe, pozitivizma in naturalizma, obenem pa so postavljene v okvire evropskih tokov. Poblížje so predstavljeni prehodni člani literarnozgodovinskih formacij s prikazom medgeneracijskih polemik, uveljavljanjem novega, destrukcijo ali nadgrajevanjem tradicionalnega. Iz pregleda je v končnem sklepu razvidna nepretrganost literarnozgodovinskega razvoja in njena povezanost z evropskimi duhovnimi tokovi. Na ozadju širšega zahodnoevropskega kulturnega okvira so izpeljane idejnoestetske posebnosti poljske književnosti od začetka do konca 19. stoletja, ki korespondirajo s specifikami družbenozgodovinskih razmer (družbenozgodovinski razlogi in literarnotvorni elementi mesianizma; postopna destrukcija tragičnega heroizma in njegovo občasno vračanje; posebnosti prozodije poljskega jezika v povezavi s tradicionalnim verzim sistemom). Prikaz posledic razcepljenosti duhovne ustvarjalnosti med domovino in emigracijo in razumevanje vloge nacionalne književnosti v času izgube narodove suverenosti.

Poljska književnost do modernizma II (3 ECTS)

Razvoj literarnih tokov od sredine 19. stoletja do prve svetovne vojne, idejno-estetske in oblikovne razsežnosti dobe, ključna besedila moderne, prehodni člani literarnozgodovinskih formacij s prikazom medgeneracijskih polemik, uveljavljanje novega, destrukcija ali nadgrajevanje tradicionalnega. Na ozadju širšega zahodnoevropskega kulturnega okvira so izpeljane idejnoestetske posebnosti poljske književnosti v obdobju državne razkovanosti, posledice razcepljenosti duhovne ustvarjalnosti med domovino in emigracijo in razumevanje vloge nacionalne književnosti v času izgube narodove suverenosti.

Poljska zgodovina 19. in 20. stoletja (3 ECTS)

Pregled družbenozgodovinskega dogajanja od razdelitve Poljske konec 18. stol., prek narodnih vstaj v 19. stol., do ponovnega oblikovanja države l. 1918; prikaz poljskih političnih in kulturnih ustanov na zahodu (Hotel Lambert), prizadevanj za osvoboditev in ponovno združitvev poljskih ozemelj, razvoj kulturnih ustanov in politične zavesti ob prelomu 19. in 20. stol., položaj Poljske med obema vojnama in pod okupacijo, usoda Poljske po Jalti, delavska gibanja, delovanje emigranške opozicije, vzpon Solidarnosti in demokratizacija družbenega življenja in vstop v EU.

Oblikoslovje poljskega jezika II (4 ECTS)

Glagol – nadaljevanje (deležniki in deležja). Besedotvorje. Vrste derivacije in derivatov. Vrste obrazil. Besedotvorna zgradba besed.

Skladnja in stilistika poljskega jezika (4 ECTS)

Uvod v sintakso. Različni pristopi pri sintaktičnem opisu. Besedna zveza. Sintaktična vez (ujemanje, upravljanje, primik). Stavki in stavčni členi. Stavčna analiza. Prosti stavek, zloženi stavek. Tipi priredij in podredij. Opis izbranih sintaktičnih struktur. Vrste stilov.

Lektorske vaje II – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje (6 ECTS)

Sintaktično-semantične funkcije sklonov, glagolskega naklona, vida, spremenljivosti pomena glagola z dodajanjem glagolskih predpon, tvorba in raba deležnikov, trpnega načina, uporaba poročanega govora, poznavanje naslonskega niza. Bogatenje besedišča z različnih strokovnih področij, izpopolnjevanje zmožnosti individualiziranega jezikovnega odziva, branje in pisanje besedil srednje zahtevnostne stopnje. Dopolnjevanje in utrjevanje pravil poljskega pravopisa. Obdelava različnih tem družbenega življenja, področje medijev, kultura in umetnost (literatura, glasba, gledališče, film), geografija, zgodovina, ekonomija, šport, šolanje.

Osnove slovenskega jezika za študij zahodnoslovanskih jezikov (3 ECTS)

Kratka predstavitev slovenskega jezikovnega sistema – od fonetike, morfologije, leksikologije, sintakse do pravorečno-pravopisnega znanja – s poudarkom na kontrastivni analizi med zahodnoslovanskimi jeziki. Študentje se usposablajo za kakovostno pisno in govorno izražanje v slovenščini (uporaba elektronskih orodij, poznavanje norme knjižnega jezika in raznolikosti besedilnih žanrov).

Izbirni drugi slovanski jezik – češki jezik, slovaški, bolgarski, ruski, srbski in hrvaški, makedonski (3 ECTS)

Razvijanje sposobnosti razumevanja ter ustnega in pisnega izražanja; utrjevanje jezikovnih kompetenc; razvijanje leksikalne kompetence ter priprava na povzemanje besedil s parafraziranjem in reformulacijo.

Teme: družina, delo, prosti čas, družba in družbeni problemi, socialni problemi, okolje ipd.

3. letnik

Poljska književnost od modernizma do postmodernizma (4 ECTS)

Razvoj literarnih tokov od obdobja mlade Poljske do druge polovice 20. stol., notranja razmerja med tradicionalnimi tokovi in modernimi ter avantgardnimi tokovi v obdobju med obema vojnama in položaj po drugi vojni, notranja sklenjenost procesa, povezanost z evropskimi duhovnimi tokovi. Prikazana so izvirna iskanja novega proznega in dramskega diskruza (S. I. Witkiewicz, B. Schulz, W. Gombrowicz, S. Mrożek) predhodnikov in predstavnikov moderne proze in dramatike absurda. Posledice razcepljenosti duhovne ustvarjalnosti v domovini in emigraciji, in razumevanje razlogov za razvojno blokado avantgardnih tokov od začetka druge svetovne vojne do konca petdesetih let 20. stol.

Lektorske vaje III – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje (7 ECTS)

Pomenske skupine samostalnikov (nomina essendi, nomina agentis, nomina instrumenti, nomina collectiva ipd), posebnosti sklanjatve, sistem glagolskih oblik (glagoli premikanja, tvorba/pretvorba vidskih parov, glagolske predpone), zapletene večstavčne povedi in funkcija modulantov, struktura besedila, jezikovna norma v govorjenem in pisanem jeziku. Nadgradnja leksikalnega fonda iz različnih strokovnih področij (socialne in funkcijske zvrsti poljskega jezika). Razvijanje sposobnosti ustnega in pisnega sporočanja ter izražanja čustvenih stanj in odnosa do stvari.

Teorija prevajanja (3 ECTS)

Prikaz teorije prevajanja kot stroke od njenih začetkov v 50. letih 20. stoletja do danes, oris razmišljanj o prevajanju iz obdobja pred konstituiranjem teorije prevajanja kot samostojne znanstvene panoge. Predstavitev najpomembnejših evropskih (in ameriških) prevajalskih šol ter srednjeevropske tradicije prevajanja in teoriji prevajanja (češki avtorji, nitranska šola itd.).

Prevajanje zvrstnih besedil v slovenščino (3 ECTS)

Predstavitev in analiza temeljnih prevajalskih vprašanj (na teoretični in praktični ravni), jezikovne in kulturne kompetence prevajalca v okviru izhodiščnega (tujega) in ciljnega (domačega) jezika. Delavnice s področja analize strokovnega in umetnostnega prevajanja, socialne in funkcijske jezikovne zvrsti (strokovna terminologija, frazeologija, leksikalno-slovnične strukture). Najpogostejše težave pri prevajanju poljščine (vrstni red, trpni način, deležniki, tujke), transformacije v postopku prevajanja, problem neprevedljivosti v teoriji in prevajalski praksi. Slovar pri prevajalskem delu in elektronski prevajalski viri. Vprašanje medkulturnih značilnosti v prevodu.

Leksikologija poljskega jezika (3 ECTS)

Temeljni pojmi leksikologije: leksem, zgradba pomena, eno- in večpomenskost, hiperonimija in hiponimija, antonimija, sinonimija, leksikalne funkcije. Terminologija.

Izbirni diplomski seminar (iz književnosti/jezika) (4 ECTS)

Na začetku študijskega leta so predstavljene izhodiščne seminarske teme, metodološki pristopi, obvezna literatura, študentje/študentke izberejo posamezne teme in jih pripravijo v obliki seminarskih nalog. Seminarske teme se ujemajo s problematiko predavanj iz književnosti do modernizma in od modernizma do postmodernizma s poudarkom na književnosti 20. stoletja, osredotočena so na ustroj besedila, njegovo razmerje do časa, družbe, prostora, uvajanje inovativnih sestavin in dialog s tradicijo. Jezikovni seminarji se vežejo na kontrastivne poljsko-slovenskih teme, vprašanja prevajanja, stilistike, frazeologije ali obravnavajo različna sodobne pristope sociolingvistika, pragmatika, kognitivizem itd.).

Izbirni predmet iz književnosti: Modernizem v poljski književnosti (3 ECTS)

Literarno ustvarjanje na prelomu 19. in 20. stoletja, pregled temeljnih tokov in pojavov z interpretacijo najpomembnejših del v razdobju od mlade Poljske do druge polovice 20. stoletja. Ob izbranih besedilih je osvetljena temeljna literarna in kulturna orientacija poljskega ustvarjanja v domovini in emigraciji, prikazano je razmerje do evropske moderne proze in dramatike (S. I. Witkiewicz, B. Schulz, W. Gombrowicz), osvetljena je specifičnost poljske literarne zavesti pri iskanju novega literarnega izraza v polemiki s tradicionalnimi poetikami.

Izbirni predmet iz književnosti: Motivi in teme v slovenski književnosti (3 ECTS)

Pregled motivike in tematike v slovenski književnosti od začetkov do sodobnosti. Vsebine se tematsko menjavajo, npr. ljubezenska tema v slovenski poeziji vključuje ljubezenske pesmi (pregled slovenske ljubezenske pesmi od prve ljubezenske pesmi (Auersperški fragment) prek Prešernove lirike in njegovega začetka ljubezenske pripovedi, izpovednih pesmi modernistov, ljubezenskega pesništva med obema vojnama (Kosovel, Gradnik), do najnovejših pesniških zbirk mladih pesnikov in pesnic (npr. J. Jakob, T. Kramberger). Seznanijo se tudi z ljubezensko poezijo slovenskih intimistov – začetnico sodobne slovenske poezije.

Izbirni predmet iz književnosti: Uvod v literarno teorijo (3 ECTS)

Vprašanje literarnosti in stila (obdobja, žanri, besedilo), načini opazovanja. Zvočna ravnina stilne analize (osnove verzologije, rima, asonanca, aliteracija, paronomazija, zvočna simbolika) besedna, pomenska in skladijska ravnina stilne analize, ubeseditveni načini, zgradba literarnega besedila,

subjekt besedila in avtor, perspektiva, motiv in tema, predstavljeni prostor in čas, literarne osebe. Pripovedno besedilo, zgradba (fabula, siže), dogajalni ritem, tipi pripovedovalcev (in lokalizacij); dialoškost med pripovedovalcem in literarnimi osebami.

Izbirni predmet iz jezika: Stara cerkvena slovanščina (3 ECTS)

Dejavnost ustvarjalcev prvega slovanskega knjižnega jezika, nastanek stare cerkvene slovanščine in prvih slovanskih črkopisov, najstarejši slovanski in cirilski spomeniki. Pregled redakcij cerkvene slovanščine s poudarkom na češko-moravski. Slovanska črkopisa (glagolica, cirilica), pravopis, vokalni in konzonzantni sistem, fonetični pojavi. Glasovna podoba razvoja v sodobnih južno- in zahodnoslovanskih jezikih, oblikoslovni sistem v češko-moravski redakciji.

Izbirni predmet iz jezika: Poglavlja iz frazeologije (3 ECTS)

Teoretični pristopi k proučevanju frazeologije v 20. stoletju (strukturalistični, tvorbeno-pretvorbni, kognitivni), povezava med pristopom in terminologijo v frazeologiji. FE kot anomalna enota jezikovnega sistema in njene temeljne lastnosti, potrebne za jezikovnosistemsko uvrščanje in razločevanje, kontrastiranje in primerjanje z drugimi. Norma v frazeologiji, posebnosti pomena jedrnega dela FE, načela sodobne frazeografije. Korpusni pristop v frazeologiji in frazeografiji. Zgodovinski pregled frazeologije v slovenskih slovarjih. Frazeologija slovenščine kot tujega jezika – s frazeografskega in didaktičnega vidika.

Izbirni predmet iz kulture: Kulturna zgodovina zahodnih Slovanov (3 ECTS)

Etnogeneza Slovanov, zgodovinske okoliščine in razmere v srednjem veku, odločilne za uveljavitev novih političnih subjektov v srednji Evropi, nastanek zahodnoslovanskih držav, jezikov in kultur. Ob izbranih besedilih kulture in jezikovnih spomenikih je osvetljena njihova temeljna kulturna orientacija.